

מסורת הש"ס

(א) נישן לת. (מנ: ע"ש).
(ב) ויל רש"י כ"ח סט:
(ג) ד"ה ויל רש"י כ"ח סט:
כחל וכו' תלמוד לו שרי
הקבלה ק' היו טעמי
לגלל כהנה דקה להי
קרי לה לאן. (ג) ולקמן
ק' מכות ד: כ"ח נ"ג:
(ד) ס"ה ואם המדיר
המזיר.

תורה אור השלם

1. ובהו בי יקנה נפש
דמי כספו הוא יאכל בו
וילד בירו הם יאכלו
בלבנה. ויקרא כ"ב א'

גליון הש"ס

נפ' ועבדו שקנו עבדים
ע"י מור ד' ס' ע"ב מ"ה
א' הכי בעבדים נמי:

הנהגות הב"ח

(ב) תוס' ד"ה עבדו וכו'
למ"ד קנין. ר"ב סוף הלכות
דף י':

תוס' חד מקמאי

אלמנה. הא דתני אלמנה
לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן
הריש והכניסה לו (בבב)
[עבדו] מלוג לא יאכלו
אסקה רבא ורב אשי
בבבא דמרבנן היא אבל
מדאורייתא אכלי רלא
גנז מקנינו שקנה קנין
דמיא מינן לכהן ששקנו
אשה וקנה עבדים שאכלו
בחרומה שנאמר ויהו
כי יקנה נפש קנין רב
אילו קנינו שקנה קנין
אוכל ומיהו רבנא ס"ל
דמדאורייתא נמי לא אכלה
דכל קנין שאכל מאכל
קנין שאינו אוכל אינו
מאכל אבל מיהו רבא קנין
הוא אפי"ם שאינו אוכל
מאכל שהרי ישראל אפי"ם
שאין אוכלים ומאכלין אם
אמו שויתה בת ישראל
לכהן כדאיתא במתני':

מוסף רש"י

וכפוי את רבה ועשה
בת חורין. מפני שלא
היתה ראויה לא לנדה ולא
לכן חורין (גיטין ד"ח).
מנהג הפקר נהגו בה.
לפי שהיה דוחקת מפקדה
אפרים ורבי. אלא מתוך
שלא היה ראויה לא היתה
מימשה לנשוא ויהי טעמו
הוא הפקר מנהג (שם) דלא
היה מיוחדת לנשוא אלא
היתה משמרת עממה ושם
ג'.

הדרן עלך הבא על
יבמתו

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

אחוסא. תלומות וזמתי היו: ועשה כס חורין. כדי שתהא
מותרת לישא. ומדכפינן לרבה אלמנה מפקדה: מנהג הפקר נהגו
בה. לפי שלא היתה יכולה לישא היתה מפקדת עממה וחוטאים
בה לפיכך כפוי את רבה לשמרה:

הדרן עלך הבא על יבמתו

אלמנה לכהן גדול הכניסה

לו עבדי מלוג. מה
שהאשה מכנסת לבעלה ושמה לו
לקבל עליו בחירות כמותה כמו
שכותבין ודא דגויול דהעגלת ליה
והוא מוסף כנגדו וכותב סך הכל
קבל עליו פלוני כך וכך כמותה
קורין לאן ברזל ויש שמכנסת ממון
הרבה ואינה כותבת כולו כמותה
ומשירת לבעלה הן נכסי מלוג
והבעל אוכל פירות והקדן שלה קיים
ואם מתו מתו לה ויא' פחתו פחתו
לה. לכן לאן ברזל קדן קיים שאין
פוחת ונפקד שאפילו מתו כולן
אחריו עליו לשלם לה כשימות או
יגרשה: **עבדי מלוג לא יאכלו.** לפי
שכן שלה היא תללה ולקמן בגמרא
מפרש טעמא: **בה ישראל שניסם**
לכהן. אפילו עבדי מלוג שאין שלו
יאכלו דהיינו קנינו שקנה קנין וילפינן
גמרא דקנינו שקנה קנין אוכל:
גמ' שנשא אשה וקנה עבדים. או
קנה עבדים: **ומנין לנאשה.**
נת ישראל לכהן שקנתה עבדים
מכסי מלוג שלה או עבדיו של כהן
שקנו עבדים: **ועבדו שקנו עבדים**
גמ'. וא"ת מה שקנה עבד קנה רבו
ולמאי אילינך קרא לרבינויהו
משכחה לה כהן שמתו לו לעבד
מנה על מנת שאין לרבו רשות זו:
וכהן כי יקנה נפש קנין כספו. קנין
כספו קרא ימירא ודרשין דלתיא
אתא והכי משמע כהן כי יקנה קנין
כספו נפש שעבדו יקנה עבד הוא
יאכל זו: **הערל.** כהן ערל אינו
אוכל ועבדיו אוכלין כדתנן לקמן
(דף ע"ג): **פומייהו לאבי להו.** כלומר
מוחסי קנתה את אכל עומדים
ליחקן ולאכל אכל זו שהיא נעשית
חללה אין לה מיקון עולמית: והרי
ממור. נת ישראל שניסם לכהן
וילדה נת והנת ניסת לממור וילדה
כן ומה והנת קיים והרי אם אמו
אשת מנה אוכלת כשנינו מרומה
לאחר מיתת בעלה לפי שיש לה
זרע מן הכהן כדתנן כפיסה בפרקין
(דף ס"ג): והוא אינו אוכל דור הוא.
והוא הדין נמי אי כשר הוא שולד
מישראל כשר נמי אין אוכל ומאכל
אם אמו והא דנקט לאומי ממוז
משום דמתניתין היא: **שמה שאכיל.**
עבדי מלוג שלה לאחר מיתת הכהן
בעלה אכל בעבדי לאן ברזל יכא
למגור דהשמה לאו משום דיהא אכלי
אלא משום כהן שהוה רבן: **אלא**
מעשה בה ישראל שניסם לכהן לא

אחיותא ולא מופקדי והאמר רב אחא בר רב
קמינא א"ר יצחק **המעשה באשה אחת**
שחציה שפחה וחציה בת חורין וכפוי את רבה
ועשהה בת חורין אמר רב נחמן בר יצחק
מנהג הפקר נהגו בה:

הדרן עלך הבא על יבמתו

אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן

הריש והכניסה לו עבדי מלוג
ועבדי **יצאן ברזל עבדי מלוג לא יאכלו**
בחרומה עבדי צאן עבדי יאכלו ואלו הן
עבדי מלוג אם מתו מתו לה ואם הותירו
הותירו לה אע"פ שהיא חייב במזונות הרי
אלו לא יאכלו בחרומה ואלו הן עבדי צאן
ברזל אם מתו מתו לו ואם הותירו הותירו
לו הואיל והוא חייב באדירותן הרי אלו
יאכלו בחרומה ונת ישראל שניסת לכהן
והכניסה לו עבדים בין עבדי מלוג בין עבדי
צאן ברזל הרי אלו יאכלו בחרומה ונת
כהן שניסת לישראל והכניסה לו עבדים בין
עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל הרי אלו לא
יאכלו בחרומה: **גמ' ועבדי מלוג לא יאכלו**
בחרומה אמאי יהוי כקנינו שקנה קנין רתניא
מינן לכהן **שנשא אשה** וקנה עבדים
שיאכלו בחרומה שנאמר וכהן כי יקנה
דף כ"ג): אין קנין לעבד כלל רבו
אפילו ע"מ שיהא זו לחירות משכחה
לה עבדים שקנו עבדים כמפקדי
עבדו דלכולל בחרומה כדאמרין בפרקי
במרא דכריתות (ד' כ"ג): **גזירה שמה**
האביא אחר מיתה. ועבדי לאן
ברזל לא שייך למגור אפי' למ"ד
בשמן הדין עמה דכל זמן שלא
גתה אומם כב"ד חולנין מכחו
ואחר שנתה ושמו לה כ"ד הרי כאלו
קנתה עבדים לאחר מיתת בעלה:
אלא מעתה בת ישראל שניסת
כהן **אם תאביא שמה בו.**

מימה דלא דמי דתם ליכא למיטעי
דהא כמי העבל היתה אוכלת בעממה
ועכשיו אינה אוכלת אכל כהן אם
יאכלו עבדים כמי העבל אע"פ
שנעממה אינה אוכלת איכא למגור
שמה תאכלי גם לאחר מיתה ואית
ספרים דגרסי נת ישראל שניסת
לכהן לא תאכל ופרקי דהיא עממה
לא תאכל שמה תאכל אחר מיתה
ולספרים דגרסי נמי לא תאכלי
איכא למימר דאכולי מילתא פרקי
שלא תאכל ולא תאכלי אלא דנקט
לא תאכלי משום דניחא ליה
לאקשיי מעבדים אעבדים:
כרשיי

הדרן עלך הבא על יבמתו

אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן

הריש והכניסה לו עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל יאכלו: **כאלמנה כהנא.**
נת כהן ששבה לתרומה אביה ממימת בעלה כהן גדול זה משום קנינו שקנה קנין גרעה
הך חללה מעבד שקנה עבדים אחיה לאורוי הימירא אחר מימחה להאכילם בחרומה מחמת אביה דלמרה מעיקרא כאלמנה הרשון היו עבדי
אוכלין בחרומה דבי נשא: **אינסבי ליה.** לכ"ג אכלי עבדי בחרומה דגברא השתא כשמת הדרי למילתא קמייתא ויאכלו עבדי בחרומה דבי נשא
כמעיקרא כאלמנה הרשון: **אלמנה כהן ישראל.** דלא אחיה לאורוי מאי איכא למימר מאי עממה לא אכלי כמייהו הא לא גרעה מעבד שקנה
עבדים: **לא פליגי.** לא חילוקין בין אלמנה לאלמנה: **המכנסת שום לבעלה.** נכסי לאן ברזל ששמה לו בכתובתה והיו בהן כלים ודבר המסויים
וכשגירשה ובתה לטול כמותה: **היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמים אני נוטן.** כמו שקבלתי עלי כשומא ומאז הן באחריותי ושלי הן:
הדן

סו.

עין משפט
נר מצוה

קבא א מ"י פ"ט מהל'
עבדים ה"ו סנה
עין ס"ב ט"ש"ע י"ד ס'
רפ"ו ס"ק ע"ט:
א ב מ"י פ"ו מהל'
תרומות ה"ל כ ע"ד
ס' של: **ב** ג מ"י פ"ט מהל'
אבות ה"ו א סנה
אבות ה"ו א סנה
עין ס"ב ט"ש"ע א"ר ע"י
ס' פ"ב ג:
ג ד מ"י פ"ב ס' ה' ס'
סנה ע"ט ט"ש"ע ס'
ס' פ"ו:
ד ה מ"י פ"ט מהל' א
ט"ש"ע ס' פ"ב ג:
ה ו מ"י פ"ו מהל'
תרומות ה"ל י"ח ע"ד
ס' של: **ו** ז מ"י פ"ט מהל' ע'
ט"ש"ע ס' פ"ו ה' ג
ט"ש"ע ס' פ"ו ה' ג
ט"ש"ע ס' פ"ו ה' ג
ט"ש"ע ס' פ"ו ה' ג
ט"ש"ע ס' פ"ו ה' ג
ט"ש"ע ס' פ"ו ה' ג

הוספות ישנים

עבדי מלוג לא יאכלו
בחרומה. וא"ת למ"ד דמי
פירות קנינו ה"ו דמי
אמאי לא יאכלו הא ה"ו דמי
במזונות פירות ו"ל דמי
המזונה סין ויהוי מן
המזנה ענינין ה"ו ה"ו
דכתיב כי יקנה נפש אשה
למירען מחיבוי ונן שחזיר
יאכל בתרומה אפי' דאין
לבעל (ולאחיו) זו שום
פירות ששחזיר מ"ת כיון
דנפיק קני דלרין נט אוכל
בתרומה: ועבדים שקנו
עבדים. פ"ה וא"ת הא למה
לי קרא ס' שקנה עבד קנה
רבו ו"ל דלמירען ה"ו
שמתו לו ע"מ שאין לרבו
רשות זו וא"ת ל"ת דלמיר
ואחיו נקדושו (וכ"ד
דא"ת לא קני ליה עבד
קני ליה רבו משום דאין
קני לעבד גלל דמי מאי
יאכל למירען ו"ל דל"ת
ימא דעיקר קרא לנשא
שקנתה עבדים ואנא אשה
נקט עבדים שקנו עבדים
וא"ת הא אשה נמי מתניתין
מה שקנתה אשה קנה
בעלה ו"ל והכא מירי
שמתו לה מתמה ע"מ
שאין לבעלה רשות בהן
ונתמנה ומה ואין העבל
אוכל פירות. וא"ת ומה
לא פרך מנטיס דמתני' נת
יעקבל שנשאל לכהן
והכניסה לו בין עבדי מלוג
בין עבדי צאן ברזל אלמנה
קנינו שקנה קנין אוכל ה"ו
דאי מהא היה ידע
הלמירא שפיר דמשמעין
דשאי חתם שהיא אוכלת
ולכן עבדיו אוכלין מסתא.
אלא כהא כהא שחזיר אוכלת לא
אכלי עבדים דהיינו
דמימא כל האוכל מחיל
וכי אכל פרך מהא
דקאמר מנה הפסוק דקנין
כהן שקנה קנין אוכל וכו'
דמקרא נפיק ס"ד דאין
חילוקין בין אוכלת לנשא
אוכלת דמהא הכתיב י' לנשא
לאכל ומה שפיר דוקא
האוכל קאמר קרא דמאכל
אכל קנין שאינו אוכל אינו
מאכל: ו"ל וכהן כי יקנה
נפש קנין כספו דרשין
ויכין כי יקנה כספו נפש
יאכל וכו'. וא"ת ומה
אלמנה דבי נשא דלא
אלמנה דבי נשא דלא
כהן ששמה לו נשים ו"ל
דמימירא דנפיק קא דרשי:

הדרן עלך הבא על יבמתו

אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן

הריש והכניסה לו עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל יאכלו: **כאלמנה כהנא.**
נת כהן ששבה לתרומה אביה ממימת בעלה כהן גדול זה משום קנינו שקנה קנין גרעה
הך חללה מעבד שקנה עבדים אחיה לאורוי הימירא אחר מימחה להאכילם בחרומה מחמת אביה דלמרה מעיקרא כאלמנה הרשון היו עבדי
אוכלין בחרומה דבי נשא: **אינסבי ליה.** לכ"ג אכלי עבדי בחרומה דגברא השתא כשמת הדרי למילתא קמייתא ויאכלו עבדי בחרומה דבי נשא
כמעיקרא כאלמנה הרשון: **אלמנה כהן ישראל.** דלא אחיה לאורוי מאי איכא למימר מאי עממה לא אכלי כמייהו הא לא גרעה מעבד שקנה
עבדים: **לא פליגי.** לא חילוקין בין אלמנה לאלמנה: **המכנסת שום לבעלה.** נכסי לאן ברזל ששמה לו בכתובתה והיו בהן כלים ודבר המסויים
וכשגירשה ובתה לטול כמותה: **היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמים אני נוטן.** כמו שקבלתי עלי כשומא ומאז הן באחריותי ושלי הן:
הדן